

Voorlichtingsfolder Alcoholpolikliniek voor Jongeren (nazorgtraject)

Uw zoon of dochter is met een alcoholvergiftiging in het ziekenhuis geweest. Dit kan voor zowel u als voor uw kind een schokkende ervaring zijn. In deze folder gaan wij in op wat deze opname voor u en uw kind betekent. Ook informeren wij u waaruit het nazorgtraject bestaat voor kinderen die zijn opgenomen met een alcoholvergiftiging. Ten slotte worden de gevolgen van drinken op jonge leeftijd beschreven.

Gevolgen van alcoholvergiftiging

Jongeren die een alcoholvergiftiging hebben, kunnen last hebben van onderkoeling, een shock of black out, of ander opgelopen letsel. Ze kunnen zich naderhand vaak niets meer van het incident herinneren. In het ziekenhuis worden de “vitale functies”, zoals de ademhaling, temperatuur en de bloeddruk van uw kind in de gaten gehouden. Er zijn echter ook gevolgen op langere termijn die bij uw kind onderzocht moeten worden. Alcoholvergiftiging kan namelijk een hersenbeschadiging veroorzaken. Dit kan zich onder andere uiten in verminderde leerprestaties en in gedragsveranderingen van uw kind. Ook wanneer uw kind nooit eerder alcohol heeft gedronken.

Nazorgtraject

De Universiteit Antwerpen heeft in samenwerking met het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA) en GasthuisZusters Antwerpen (GZA), een nazorgtraject ontwikkeld voor jongeren die een alcoholvergiftiging hebben gehad, gebaseerd op de bestaande poliklinieken jeugd en alcohol van het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft, Nederland. Gedurende dit nazorgtraject worden zij begeleid door een (kinder)arts en een psycholoog. Dit om erop toe te zien dat uw kind goed herstelt na de opname, maar ook om te voorkomen dat uw kind opnieuw een alcoholvergiftiging krijgt. Uit onderzoek blijkt dat het gedrag van kinderen niet automatisch verandert na de schokkende ervaring van een alcoholvergiftiging. Medische begeleiding is noodzakelijk om het leven van uw kind weer op de rails te krijgen. Tevens is het belangrijk dat u als ouders of voogd van uw kind de juiste voorlichting en eventuele ondersteuning krijgt. Daarnaast zal het nazorgtraject ook onderdeel van een wetenschappelijke studie zijn, waarin we de noden, wensen en het effect van het nazorgtraject meten.

Het nazorgtraject van de Universiteit Antwerpen bestaat uit de volgende stappen:

1. Gesprek kinderarts en psycholoog

Nadat uw kind is ontslagen uit het ziekenhuis, krijgen u en uw kind een oproep voor twee gesprekken: een gesprek met de (kinder)arts én een gesprek met de psycholoog. In deze gesprekken komt de lichamelijke en emotionele conditie van uw kind aan de orde. Hoe gaat het met uw kind na de alcoholvergiftiging? Hoe zijn de leerprestaties, de sociale contacten? Ervaart uw kind lichamelijke klachten? Tijdens deze gesprekken willen wij dat, indien mogelijk, beide ouders of voogden aanwezig zijn. U krijgt tijdens deze gesprekken uiteraard ook de gelegenheid om vragen te stellen.

2. Advies

Na de gesprekken met de (kinder)arts en psycholoog krijgt u binnen 6 weken een adviesgesprek met de psycholoog over eventuele vervolgstappen. Het kan zijn dat er verder onderzoek nodig is of dat uw kind meer begeleiding nodig heeft. Als dit het geval blijkt te zijn, dan zorgt het ziekenhuis voor de nodige onderzoeken, begeleiding en/of doorverwijzing.

3. Evaluatie

Zes maanden na de alcoholvergiftiging wordt met een laatste bezoek aan de kinderarts en de psycholoog het traject in principe afgesloten. Er wordt gekeken of uw kind baat heeft gehad bij het nazorgtraject. Blijkt er meer nazorg noodzakelijk te zijn, dan bespreken wij dat met u. Het is belangrijk om het gehele traject met uw kind te

doorlopen. Maanden na het incident kunnen zich namelijk nog nieuwe problemen als gevolg van de alcoholvergiftiging voordoen, zowel op geestelijk als lichamelijk gebied.

Met bovenstaand traject willen wij toekomstige alcohol schade bij uw kind voorkomen. U als ouder kunt daarin bijdragen door duidelijke regels voor uw kind op te stellen. Wij raden u aan het drinken van alcohol onder de 16 jaar te verbieden. Onderzoek toont aan dat wanneer ouders dit doen de kans op buitensporige alcoholinname kleiner is dan wanneer ouders kinderen onder de 16 jaar af en toe toestaan alcohol te drinken. Bovendien adviseren wij u het alcoholgebruik onder de 18 jaar af te raden. Als u overweegt toe te staan om uw kind boven de 16 jaar af en toe een glas alcohol te nuttigen, bedenk dan hierbij dat de hersenen van kinderen tot 24 jaar in ontwikkeling zijn. Het regelmatig drinken van alcohol heeft hierop een negatieve invloed. Zeker als er meer dan 6 glazen per gelegenheid worden gedronken. Dit noemen we 'bingedrinken'. Maar ook het regelmatig drinken van kleine hoeveelheden op jonge leeftijd kan hersenbeschadiging opleveren. Het is belangrijk dat u als ouder het goede voorbeeld geeft en duidelijke afspraken maakt met uw kind. Verbindt consequenties aan het overtreden van 'uw regels'. Wees duidelijk en consequent, daar is uw kind het meest bij gebaat.

Praat over de gevaren

Het drinken van alcohol op jonge leeftijd brengt meer gevaren met zich mee dan de meeste jongeren en ouders weten. Dat er kans op blijvend hersenletsel is, heeft u al kunnen lezen. Maar er zijn veel meer gevaren. Lees hieronder een inventarisatie van de VAD, Vlaamse experticeentrum Alcohol en andere Drugs.

Gevolgen van alcoholgebruik voor jongeren op korte termijn:

- Jongeren kunnen sneller dan volwassenen een black-out krijgen of bewusteloos raken door alcoholgebruik.
- Alcohol drinken verhoogt de kans op seksueel gedrag in bepaalde situaties, bijvoorbeeld tijdens een eerste afspraak. Het is tevens gerelateerd aan meer risicovol seksueel gedrag, zoals meerdere partners hebben en het minder ter sprake brengen van veilige seks of seksuele dwang.
- Het risico op ongevallen, verwondingen, geweld en zelfverwonding is hoog bij minderjarige drinkers.
- Verder wordt alcoholgebruik bij jongeren in verband gebracht met suïcide, depressie, spijbelen, verminderde schoolprestaties, vechten, vandalisme, kritiek van vrienden en gebroken vriendschappen.
- Tijdens de adolescentie moet een aantal ontwikkelingstaken worden vervuld, zoals het leren omgaan met succes en mislukkingen, het construeren van een eigen identiteit, ... Overmatig alcoholgebruik kan dit proces verstoren en leiden tot een (tijdelijke) ontwikkelingsstilstand.

Gevolgen van alcoholgebruik voor jongeren op lange termijn:

- Hersenschade: De adolescentie is een kritische periode waarin bepaalde hersengebieden nog volop in ontwikkeling zijn en waarin ze gevoeliger zijn voor schade door alcoholgebruik. De ontwikkeling van de hersenen duurt voort tot men ongeveer 24 jaar is. Jongeren die gedurende vier tot tien jaar 'bingedrinken' laten een verstoorde ontwikkeling zien in werkgeheugen, verbaal geheugen en aandacht. De hersenen van een jonge 'bingedrinker' verwerken informatie tot 20% langzamer dan de hersenen van een jongere die niet of weinig drinkt. Meisjes lijken gevoeliger voor de schadelijke effecten van alcohol op de hersenen dan jongens.
- Meer kans op problematisch alcoholgebruik: Een vroege beginleeftijd van alcoholgebruik is een risico-indicator voor het ontstaan van problematisch alcoholgebruik op volwassen leeftijd en verhoogt de kans op negatieve fysieke en mentale gezondheidsproblemen en sociale problemen. Jongeren die vroeg beginnen met drinken hebben meer kans om afhankelijk te raken en kunnen ook sneller afhankelijk worden.
- Meer kans op gebruik van tabak en drugs en andere problemen: Op jonge leeftijd beginnen met alcoholgebruik is een belangrijke indicator voor het vertonen van probleemgedrag (bv. roken, gebruik illegale drugs, gedrags-, emotionele en interpersoonlijke problemen, problemen op school of werk, delinquent gedrag, ...).
- Kanker: Meisjes zijn in de periode van de borstontwikkeling extra vatbaar voor borstaandoeningen. Hoe meer en hoe vaker alcohol wordt gebruikt tijdens de adolescentie, hoe groter de kans is op

goedaardige borstaandoeningen bij jonge vrouwen. In een aantal gevallen kunnen deze goedaardige borstaandoeningen het risico op borstkanker vergroten.

Meer weten?

Meer informatie over alcoholmisbruik onder jongeren vindt u op de volgende websites:

- www.jeugdenalcohol.be
- www.druglijn.be
- www.alcoholhulp.be
- www.vad.be
- www.projectjongeren.be
- www.vagga.be
- www.adviespuntverslaving.be
- www.uantwerpen.be/jongerenen alcohol
- www.jellinek.nl
- www.polikliniekjeugdenalcohol.nl

Vragen

- Voor verdere vragen over het nazorgtraject kunt u terecht bij het centrale secretariaat van de kinderen jeugdpsychiatrie van het GZA, via telefoonnummer: 03 283 16 00, van maandag t.e.m. vrijdag van 9 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17 uur.
- Voor vragen over het onderzoek kunt u contact opnemen met de onderzoekers via info@jeugdenalcohol.be of kijken op de website van het onderzoek via www.jeugdenalcohol.be.

Door:

Prof. Dr. N. van der Lely, kinderarts
Prof. Dr. Inge Glazemakers, kinderpsycholoog
Prof. Dr. Stijn Verhulst, kinderarts
Prof. Dr. Jozef De Dooy, kinderarts
Prof. Dr. Guido Van Hal, medisch socioloog
Lieve Verboven, kinderpsycholoog
Hanna van Roozendaal, arts/PhD student